

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120212885
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120212885.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Pavolom Barabasom, v právnej veci žalobkyne - matky K. Š. A., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX, V. zast. JUDr. Andrejom Gara, advokátom, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, proti žalovanému - otcovi K.. C.F. Š., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom XX X. S. H., X. T., W., XXXX, E., zast. JUDr. Jaroslavom Škapincom, advokátom, so sídlom Moyzesova 36, Košice a JUDr. Kristínou Malou Piovarčiovou, advokátkou, so sídlom Štúrova 20, Košice, o obnove konania o nariadení návratu maloletého S. Š., W.. XX.X.XXXX do krajiny obvyklého pobytu vedeného pod sp. zn. 11P/94/2017, takto

rozhodol:

- I. Žalobu na obnovu konania zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka K. Š. A., W.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) žalobou doručenu súdu dňa 04.12.2020, žiadala o obnovenie konania o nariadenia návratu maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu vedenom na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 11P/94/2017. Dôvody na obnovu konania vidí v tom, že v zmysle § 397 ods. 1 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) sú tu rozhodnutia, ktoré by mohli privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Ide o rozhodnutie Austrálskeho súdu, sp. zn. (P)PAC458/2020 zo dňa 27.05.2020, ktorým bolo manželstvo žalobkyne K. Š. A.Ó., W.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) a žalovaného K.. C. Š., W.. XX.XX.XXXX (ďalej len otec) rozvedené, ďalej rozhodnutie Austrálskeho súdu, sp. zn. (P)SYC6883/2017 zo dňa 24.07.2019 a rozhodnutia Austrálskeho súdu, sp. zn. (P)SYC6883/2017 zo dňa 18.04.2018, ktorými bol maloletý zverený otcovi a matke bol udelený zákaz priblíženia sa k maloletému synovi S. Š.I., W.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletý). Ďalšie dôvody na obnov konania boli v tom, že súd sa nezaoberal zárukami pri návrate maloletého na územie E., súd nedisponoval informáciami o osobe otca, súd nenariadil vhodné opatrenia pre uľahčenie návratu maloletého, súd neskúmal najlepší záujem maloletého a súd neprihliadol na názor maloletého.

2. Z vyjadrenia otca zo dňa 10.06.2021, doručeného súdu dňa 14.06.2021 vyplýva, najmä, že s predmetným návrhom na obnovu konania nesúhlasí. Stotožňuje sa s rozhodnutím Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/94/2017 zo dňa 02.08.2017, ktoré bolo potvrdené aj uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/342/2017 zo dňa 09.01.2018. V súčasnosti prebieha aj konanie o výkon rozhodnutie vedené pod sp. zn. 18Em/2/2018, pričom dňa 12.04.2018 bol nariadený výkon rozhodnutia, ktorý však nebol do dnešného dňa úspešne realizovaný, pričom aj Ústavný súd svojim nálezom sp. zn. II. ÚS 268/2019 -33 zo dňa 23.01.2020 prikázal Okresnému súdu Košice I konať bez zbytočných prietahov. Matka vie o všetkých súdnych konaniach vedených v E., nakoľko až po predložení všetkých dokladov, že matke boli doručené všetky podania a návrhy súd v E. koná a rozhoduje. Matka mala navyše v E. aj právneho zástupcu - Silvia Thompson, ktorého povinná uvádzala aj na písomnostiach, ktoré zasielala

do E.. Keď dňa 08.02.2018 pricestoval na Slovensko, aby si prevzal syna, matka sa spolu so synom zatajovala v čom jej pomáhali aj rodičia matky, sestra matky a jej staršia dcéra. Obvinenia matky o finančnom vykorisťovaní z jeho strany nie sú založené na pravde. Matka si dňa 22.06.2017 vybrala zo spoločného účtu 5.000 AUD a dňa 16.12.2016 si previedla zo spoločného účtu na vlastný účet sumu 10.000 AUD. V závere uviedol, že celú žalobu na obnovu konania považuje za neoprávnenú a zo strany matky ide len o naťahovanie času a oddialenie výkonu rozhodnutia.

3. Z vyjadrenie právneho zástupcu otca zo dňa 22.06.2021, ktoré bolo súdu doručené dňa 10.08.2021 vyplýva najmä, že rozhodnutie o rozvode manželstva sa týka výlučne manželov a nie dieťaťa a nemá s rozhodnutím o povinnosti návratu dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu nič spoločné. Rozvod manželstva rodičov nemení nič na krajine obvyklého pobytu dieťaťa. Rozhodnutie o rozvode teda nie je rozhodnutím, ktoré môže privodiť pre matku priaznivejšie rozhodnutie. Rozvod manželstva nemá žiaden právny vplyv na občianstvo maloletého, ani na krajinu, kde sa maloletý narodil ani na krajinu obvyklého pobytu. Niet žiadnej vecnej ani právnej súvislosti medzi konaním o rozvod manželstva a krajinou obvyklého pobytu maloletého. Žaloba na obnovu konania je účelová (zdržiavacia), podaná zjavne oneskorene. Nie je splnená procesná podmienka včasnosti podania žaloby, nakoľko matka sa o rozhodnutí E. súdu o rozvode mohla dozvedieť skôr ako tri mesiace pred podaním žaloby na obnovu konania.

4. Z vyjadrenie právnej zástupkyne otca zo dňa 16.08.2021, doručenej súdu dňa 13.10.2021 (a opätovne aj 19.10.2021) vyplýva najmä, že matka dôvodí včasnosť a prípustnosť podania žaloby na obnovu konania tým, že dňa 06.09.2020 sa dozvedela o rozhodnutí E. súdu o rozvode manželstva zo dňa 27.05.2020. Rozhodujúci je ale okamih, kedy sa o dôvode, teda rozhodnutí, mohla matka dozvedieť a od tohto okamihu plynie subjektívna trojmesačná lehota na podanie žaloby na obnovu konania. Od momentu rozhodnutia súdu dňa 27.05.2020 sa matka mohla dozvedieť o tomto rozhodnutí cez stránku súdu, či súdny spis, preto neobstoí tvrdenie, že sa o tom dozvedela až 06.09.2020. V danej veci teda rozhodne nebola zachovaná zákonom stanovená subjektívna lehota na podanie žaloby na obnovu konania v zmysle § 403 ods. 1 CSP. S prihliadnutím na tieto okolnosti je žaloba podaná zjavne oneskorene, a ide o výlučne účelový a ďalší zdržiavací krok matky. Základným právnym argumentom matky, ktorým odôvodňuje prípustnosť ako aj včasnosť podanej žaloby na obnovu konania je rozsudok E. súdu o rozvode manželstva. Následne však uvádza aj ďalšie dve rozhodnutia E. súdov, ktoré sú bez ohľadu na svoj obsah bez právneho významu pre prejednávajúcu vec, lebo neboli uplatnené včas. V konečnom dôsledku však rozhodnutie E. súdu o rozvode manželstva matky a otca nie je spôsobilé privodiť matke priaznivejšie rozhodnutie v návratovom konaní. Ani samotná matka okrem účelovej argumentácie smerujúcej k včasnosti podania žaloby v nadväznosti na E. rozvodový rozsudok už v ďalšom neuvádza v čom podľa nej je toto rozhodnutie spôsobilé privodiť jej priaznivejšie rozhodnutie. Obnova konania predstavuje mimoriadny opravný prostriedok smerujúci voči právoplatnému rozsudku z dôvodov vymedzených v § 397 CSP. Základnou podmienkou úspešnosti návrhu na obnovu konania je, že smeruje voči právoplatnému rozhodnutiu súdu. V prípade aplikácie § 397 písm. a) CSP súd skúma, či existujú skutočnosti týkajúce sa predmetu konania alebo jeho účastníkov, ktoré bez svojej viny navrhovateľ nemohol použiť v pôvodnom konaní a môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie. Musí ísť o skutočnosti, ktoré v čase základného konania existovali a účastník konania z procesného hľadiska nezavinil, že sa súd s nimi nemohol oboznámiť. Aby bola obnova konania prípustná, musí ísť vždy o skutočnosti a dôkazy, ktoré tu existovali už počas pôvodného konania. Dôvody pre obnovu konania tvrdené matkou smerujúce k zžitiu sa maloletého s prostredím na Slovensku nastali až po vydaní rozhodnutia o návrate maloletého do krajiny obvyklého pobytu, nešlo o skutočnosti, ktoré v čase rozhodnutia súdu o návrate maloletého existovali a nemohli byť bez jej viny v konaní oboznámené. Skutočnosť, že maloletý je na území Slovenska dlhší čas nastala až v čase podania návrhu na obnovu konania, rovnako aj tvrdenie, že sa zžil s daným prostredím. Zároveň, súd sa v základnom návratovom konaní zaoberal otázkou, či neboli dané dôvody pre nenávratenie maloletého do krajiny obvyklého pobytu, čím tiež matka argumentuje v tomto konaní. Nejedná sa teda o skutočnosti, ktoré vznikli pred rozhodnutím súdu v pôvodnom konaní, ale o skutočnosti, ktoré nastali po ňom. Preto tvrdenia matky nemôžu ovplyvniť žalobou napadnuté rozhodnutia. Čo sa týka tvrdenej záujmu maloletého dieťaťa a práva na rodinný a súkromný život, ide o právnu argumentáciu, ktorú žalobkyňa mohla použiť a aj použila v základnom súdnom konaní. Súd sa v rámci obnovy konania nemá zaoberať správnosťou napadnutého rozhodnutia po jeho právnej stránke, ale tým, či existovali v čase konania skutočnosti a dôkazy, ktoré bez viny žalobkyne neboli v konaní použité. Matka podala voči uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie, pričom bola neúspešná. Pokiaľ poukazuje na to, že návratom maloletého dieťaťa dôjde k vystaveniu

psychickej ujmy u maloletého, musí si uvedomiť, že to bola práve ona, kto maloleté dieťa zadržal na území Slovenskej republiky, t. j. konala protiprávne, čo konštatoval súd prvej inštancie a odvolací súd vo svojich rozhodnutiach. Maloleté dieťa tak musí z dôvodu protiprávneho konania žalobkyne zniesť určitú ujmu spôsobenú návratom do krajiny obvyklého pobytu, rovnako, ako tomu je v prípade ujmy z dôvodu jeho neoprávneného zadržania (pozri rozhodnutie ESLP K. J. proti Poľsku, rozhodnutie ESLP G.N. proti Poľsko, stanovisko disentujúcich sudcov ESLP vo veci Phostira Efthymiou a Ribeto Fernandez proti Portugalsku). Matka podala žalobu na obnovu konania až potom, keď sa na tunajšom súde začalo viesť vykonávacie konanie pod sp. zn. 18Em/2/2018 od 08.02.2018, o ktorom mala vedomosť. Z uvedených dôvodov je nutné považovať žalobu na obnovu konania za zjavne nedôvodnú. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávnosti procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Konanie o návrat nie je konaním o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, čomu korešponduje aj rozsah dokazovania s tým, že právomoc konať a rozhodnúť o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu majú E. súdy. Tie vo veci vykonali dokazovanie a rozhodli, preto sú bezpredmetné námietky matky k nedostatočne vykonanému dokazovaniu pred slovenskými súdmi. Zároveň tieto námietky matky súd totožné s tými, ktoré uplatnila v základnom návratovom konaní, a s ktorými sa riadne vysporiadal prvoinštančný i odvolací súd. Matka si argumentačne celkom zjavne zamieňa konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, návratové konanie a konanie o obnove konania. Rovnako bezpredmetné je v tomto štádiu s ohľadom na plynutie času a pobyt dieťaťa s matkou ako preferenčným rodičom na Slovensku v dôsledku protiprávneho konania matky sa odvolávať na zisťovanie a vyhodnocovanie názoru dieťaťa.

5. Súd sa vo veci oboznámil so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise ako aj s pripojenými spismi Okresného súd Košice I vedenými pod sp. zn.: 11P/94/2017, 18Em/2/2018 a 21P/90/2018 a po vylúčení matky na pojednávaní, zistil tento skutkový a právny stav :

6. Zo spisu vedeného pod sp. zn. 11P/94/2017 súd zistil, že na základe návrhu otca tunajší súd rozhodol uznesením zo dňa 02.08.2017, ktorým rozhodol, tak, že „I. Nariaduje návrat mal. S. Š., W.. XX.X.XXXX do miesta bydliska obvyklého pobytu do E.. II. Matka je povinná zabezpečiť navrátenie maloletého dieťaťa do troch dní do právoplatnosti uznesenia. III. V prípade, že matka v súlade s výrokom II. tohto uznesenia maloleté dieťa nevráti do E., je povinná odovzdať maloleté dieťa otcovi po uplynutí tejto lehoty. IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“, ktorý bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/342/2017 -167 zo dňa 09.01.2018.

7. Z vylúčení matky na pojednávaní dňa 19.10.2021 vyplynulo, najmä, že z dôvodu hospodárnosti konania súhlasí s tým, aby súd poňal skutočnosti, ktoré uviedla vo svojom návrhu, ako jej účastnícku výpoveď. Ďalej uviedla, že pravidelne chodila sledovať stránku E. súdu a chodila tam asi raz do týždňa, odkedy malo byť pojednávanie, teda týždeň po týždni chodila na stránku. Informáciu o dátume pojednávania jej oznámil JUDr. Škapinec. Sledovala to pomerne intenzívne asi mesiac, potom už s menšou intenzitou a pozerala aj na mail, či náhodou niečo nepríde. Až potom, keď jej to prišlo, preposlala to právnenému zástupcovi, že už je vo veci rozhodnuté. Dala to preložiť, nakoľko tomu všetkému poriadne nerozumela. Raz z E. súdu jej boli doručené identifikačné údaje na adresu F. XX, V.. Nebolo to však oproti podpisu, bolo to len z bežnej pošty. Z odpovedí na doplňujúce otázky súdu vyplynulo, že po otvorení rozhodnutia si automaticky myslela, že je to rozsudok o rozvoде, nakoľko právnym zástupcom otca JUDr. Škapincem jej bolo oznámené, že predmetom konania bude rozsudok o rozvoде manželstva. O druhom rozsudku sa dozvedela ešte v roku 2019. Bolo to pred obdobím 06.09.2020. Presný dátum však nevie povedať, a čo sa týka rozsudku uvedeného v bode 3, teda aj rozhodnutie zo dňa 18.04.2018 som sa dozvedela už pred dátumom 06.09.2020. Rozsudok o rozvoде by mohol byť prospešný, pretože si myslí, že tým, že sa rozviedli, zanikli jej víza a nemohla vycestovať do E., a keďže nemala pas dieťaťa, nemohla s dieťaťom vycestovať a nechcela ho tu nechať ako dvojročného, nakoľko je to cesta na celý deň a rovnako aj späť, a nakoľko sú už rozvedení, jej už partnerské vízo nedajú. Preto je v záujme maloletého, aby bol s obidvoma rodičmi a dieťa bolo rozsudkom rozhodnuté, že sa má vrátiť do E., a ona ako matka nemôže ísť do E., keďže víza už nemá platné. Dieťa bude nútené byť v E. bez matky a bude od jedného rodiča oddelené. Teraz je síce oddelené od otca, ale stále sa s tým dá niečo robiť, pretože otec nemá žiaden problém plnohodnotne prísť na Slovensko a starať sa o to dieťa, nakoľko ona ako matka nemá možnosť vycestovať a byť s tým dieťaťom. Zároveň uviedla, že nepožiadala o víza. Nevie o aký typ by mohla žiadať, keďže o partnerské víza nemôže, nakoľko sú rozvedení. Zároveň sa

tam dá ísť na turistické víza. Na turistické víza by tam nemohla pracovať a nemohla by sa postarať ani o seba, ani o dieťa a jej finančná situácia nie je taká, aby som si mohla dovoliť do E.N. vycestovať. Existujú ešte aj pracovné víza, ale vôbec nevie, aké sú na to kritéria. V skutočnosti to ani nezistovala, ale vie, že ho málo ľuďom poskytujú. Ani si nevie predstaviť, aké podmienky by musela splniť, aby jej boli tieto víza udelené. Zároveň vie ešte aj o rodičovských vízach, aby jej boli udelené rodičovské víza, potrebovala by som zložiť určitú hotovosť 31.980 USD. Tieto finančné prostriedky toho času nemá a to je len na dva roky a túto sumu by som musela každé dva roky obmieňať a potom sú natrvalo a tam by musela zložiť finančnú zábezpeku 47.825 USD a na udelenie sa čaká 64 mesiacov. Matka dodala, že v žiadnom prípade nedošlo k únosu maloletého dieťaťa, nakoľko tu prišli na dovolenku celá rodina a plánovali to vopred už pol roka. Otec to celé zabezpečil a zaplatil. Mali prísť na 6 týždňov a ona si to potom rozmyslela, že zostane na pol roka. Otec však ústne súhlasil, ale písomne žiaden súhlas nedal.

8. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa Čl. 1 CMP súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon

10. Podľa § 75CMP žaloba na obnovu konania je prípustná aj proti právoplatnému uzneseniu vydanému v konaní o dedičstve a proti právoplatnému uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania, ak zmenu alebo zrušenie uznesenia nemožno dosiahnuť inak.

11. Podľa § 397 ods. 1 CSP proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre stranu priaznivejšie rozhodnutie vo veci, c) bolo rozhodnuté v neprospech strany v dôsledku trestného činu sudcu, iných subjektov konania alebo inej osoby zúčastnenej na konaní, d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody strany a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným spravodlivým zadosťučinením, e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre strany záväzné, alebo f) možnosť jeho preskúmania vyplýva z osobitného predpisu v súvislosti s uznaním alebo výkonom rozhodnutia slovenského súdu v inom členskom štáte Európskej únie.

12. Podľa § 400 CSP žalobu na obnovu konania môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

13. Podľa § 403 ods. 1 CSP žaloba na obnovu konania sa podáva v lehote troch mesiacov, odkedy sa ten, kto podal žalobu na obnovu konania, mohol dozvedieť o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ho mohol uplatniť.

14. Podľa § 403 ods. 2 CSP žaloba na obnovu konania sa podáva najneskôr v lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

15. Podľa § 411 ods. 1 CSP rozsahom a dôvodmi žaloby na obnovu konania je súd viazaný.

16. Podľa § 413 ods. 1 CSP súd uznesením odmietne žalobu na obnovu konania, ak a) bola podaná oneskorene, b) bola podaná neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná, d) ide o dôvod uvedený v § 129 alebo e) je zjavne nedôvodná.

17. Podľa § 414 CSP ak súd žalobu na obnovu konania neodmietne, rozhodne rozsudkom, či obnovu konania povolí alebo zamietne.

18. Podľa § 417 ods. 1 CSP ak súd zistí, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, zamietne rozsudkom návrh na jeho zmenu.

19. S poukazom na žalobkyňou uvádzaný dôvod obnovy konania (právne kvalifikovaný ako § 397 písm. a/ CSP - pozn. súdu), ktorým je súd v zmysle § 411 CSP viazaný, tak dôvodom obnovy konania môžu byť len tie skutočnosti, ktoré nastali do vyhlásenia rozhodnutia súdu. Pre záver, či nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy môžu privodiť pre účastníka priaznivejšie rozhodnutie vo veci, stačí, ak sa javí byť pravdepodobným, že môže pre účastníka privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.08.2009, sp. zn. 6 Obo 57/2009). Skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy môžu byť dôvodom obnovy konania v zmysle citovaného ustanovenia len vtedy, ak ich účastník, ktorý obnovu navrhuje, nemohol bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní (sú pre účastníka v porovnaní s pôvodným konaním „nové“) a súčasne môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. 2. 2010, sp. zn. 4 Cdo 18/2010).

20. Žaloba na obnovu konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý za splnenia všetkých zákonných podmienok predstavuje jednu z výnimiek prostredníctvom ktorých je možné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia súdu. Predmetom obnovy konania môže byť teda v zmysle vyššie uvedeného aj právoplatné uznesenie vydané v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. Zákon stanovuje na podanie žaloby na obnovu konania subjektívnu a objektívnu lehotu. Subjektívna lehota na podanie tohto návrhu je trojmesačná; jej začiatok plynie od času, keď sa ten, kto obnovu navrhuje, dozvedel o dôvode obnovy alebo keď mohol dôvod obnovy uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je trojročná a začína plynúť od okamihu, kedy obnovou napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; po uplynutí trojročnej lehoty môže byť návrh na obnovu podaný len v prípadoch uvedených v § 403 ods. 1 CSP. Obe lehoty (subjektívna i objektívna) sú lehotami zákonnými a nie je možné ich predĺžiť ani skrátiť.

21. Súd pri svojom rozhodovaní skúmal či tu nie sú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odmietnutie žaloby. Otázka včasnosti podania žaloby bola v tomto prípade sporná, nakoľko matka sa mohla teoreticky o rozhodnutí, ktorým bolo jej manželstvo rozvedené E. súdom dozvedieť už od 27.05.2020 nakoľko má neobmedzený prístup k elektronickému súdnemu spisu, avšak vykonané dokazovanie nepreukázalo, kedy bolo predmetné rozhodnutia skutočne uložené do elektronického súdneho spisu resp. kedy bolo matke sprístupnené. Podľa jej vlastných slov pri výpovedi počas pojednávania tento elektronický súdny spis spočiatku sledovala pravidelne, neskôr ho kontrolovala len sporadicky, aj napriek tomu, že vedela o skutočnosti, že na E. súde prebieha konanie o rozvedení manželstva a o dátume pojednávania bola informovaná právnym zástupcom otca. Ak by súd formalisticky striktnie prihliadal len na skutočnosť, že sa matka mohla o rozsudku, ktorým bolo jej manželstvo rozvedené dozvedieť už 27.05.2020, bola by žaloba na obnovu konania, ktorá bola podaná dňa 04.12.2020 nepochybne zjavne oneskorená, avšak súd v tomto konaní prihliadol aj na skutočnosť, že matka nevie anglicky (aj keď v E. žila, študovala a pracovala, ale vykonané dokazovanie nepreukázalo, že matka ovláda Anglický jazyk), a oboznámiť sa s rozsudkom mohla plnohodnotne až po jeho preklade do slovenského jazyka, ktorý ako to vyplýva z predloženého prekladu je zo dňa 21.09.2020. Zároveň sa súd zaoberal aj otázkou aktívnej vecnej legitímácie matky na podanie žaloby na obnovu konania, nakoľko takúto žalobu v zmysle príslušnej právnej úpravy môže podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Žalobou napádané rozhodnutie sa však týka konania „nesporovej agendy“ predmetom ktorej je rozhodovanie súdu o nariadení resp. nenariadení návratu maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu ako aj úpravy práv a povinností rodičov s tým súvisiacich, čo podľa názoru súdu znamená, že v tomto návratovom konaní sa „nevydáva“ rozhodnutia v prospech niektorého z rodičov, ale sa iba poskytuje účinná ochrana práv maloletého dieťaťa proti jeho neoprávnenému premiestneniu. Súd aj napriek vyššie uvedenému posúdil kladne aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne, nakoľko je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby súd zistil skutočný stav veci a to aj za prípadného využitia ďalších dôkazov, ktoré účastník bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Žaloba na obnovu konania je prípustná aj proti rozhodnutiu o navrátení maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu (upravená v § 75 CMP od 01.06.2019). Žaloba na obnovu konania neobsahovala žiadne vady podania.

22. Súd pri rozhodovaní o žalobe na povolenie obnovy konania posudzoval ako nový dôkaz rozsudok o rozvedení manželstva zo dňa 27.05.2020, nakoľko ďalšie dve spomínané rozhodnutia E.o súdu zo dňa 24.07.2019 a 18.04.2018 sa matka podľa vlastných dozvedela skôr a zmeškala subjektívnu trojmesačnú

lehotu na podanie žaloby na obnovu konania, pričom však podľa názoru súdu ani tieto rozhodnutia súdu, nie sú spôsobilé „privodiť pre matku priaznivejšie rozhodnutie“ keďže sa jedná o rozhodnutia, ktorými bol maloletý zverený otcovi resp. matke bol uložený zákaz styku so synom. Všetky ďalšie matkou uvádzané skutočnosti boli uvádzané aj v návratovom konaní vedenom pod sp. zn. 11P/94/2017 a súd nie je oprávnený v konaní o povolení obnovy konania opätovne posudzovať to či všetky navrhované a vykonané dôkazy boli vyhodnotené správne. Čo sa týka názoru maloletého dieťaťa a predložených správ, z ktorých vyplýva, že maloletý sa zžil s tunajším prostredím a jeho návratom do E. môže dôjsť k psychickej ujme je potrebné zvýrazniť a uviesť, že to je zapríčinené dlhodobým protiprávnym konaním matky. Zároveň je v rozpore s dobrými mravmi aby súd poskytol právnu ochranu takémuto nezákonnému a ničím neospravedlnenému konaniu matky, ktoré má byť akceptované a dodatočne legalizované len preto, že trvá dlhší čas, pričom však takýto názor maloletého dieťaťa podľa názoru súdu ani nemožno subsumovať pod žiaden z taxatívne uvedených dôvodov v § 397 CSP.

23. K samotnému rozsudku o rozvode manželstva, o ktorý sa žaloba na obnovu konania primárne opiera je potrebné uviesť, že podľa názoru súdu rozhodnutie o rozvode manželstva sa týka výlučne manželov a nemá s rozhodnutím o návrate maloletého do krajiny obvyklého pobytu nič spoločné. Osobný status nesúvisí s krajinou jeho obvyklého pobytu. Z tohto dôvodu nemožno očakávať, že rozhodnutie o rozvode manželstva by mohlo byť schopné privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Z výsluchu matky vyplýva, že matka vidí dôvod na priaznivejšie rozhodnutie v tom, že nakoľko sú s otcom maloletého rozvedení jej zaniklo partnerské vízum a už ho nemôže získať (ako partnerka otca maloletého). Podľa slov matky je v záujme maloletého aby ho vychovávali obaja rodičia, avšak toto jej vyjadrenie vyznieva prinajmenšom pochybne, ak ona sama svojím konaním dlhodobo zadržáva maloletého na území Slovenska a svojím konaním teda bráni otcovi vo výchove maloletého, neobstojí argument, že otec sa môže na Slovensko kedykoľvek vrátiť a starať sa o maloletého, keď matka nevyvinula žiadne úsilie na to, aby sa ona mohla vrátiť do E. a participovať na výchove maloletého, ktorého obvyklý pobyt je práve v E. a ktorý je zverený otcovi. Z vykonaného dokazovania nebolo zistené, že sa matka pokúša zvrátiť súdne rozhodnutia o zákaze priblíženia sa k maloletému na území E. alebo si vybaviť víza na vstup do krajiny, nakoľko partnerské víza nie sú jediným druhom víz. Ako sama uviedla na pojednávaní, ani si nezisťovala podmienky na udelenie pracovných víz.

24. Súd vzhľadom na takto zistený skutkový stav, rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a žalobu matky na obnovu konania zamietol.

25. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

27. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

28. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd zároveň nevzhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP aj s poukazom na Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.02.2019, sp. zn: 7Co/34/2018.

30. Náhrada trov konania účastníkov v mimosporových konaniach je upravená komplexne, pričom je zásadne odlišná od úpravy trov sporového konania vyplývajúcej z CSP, ktorého subsidiárne použitie je v tomto smere vylúčené. Ustanovenie § 52 CMP vyjadruje zásadu, že v konaniach upravených Civilným mimosporovým poriadkom nemá zásadne žiadny z účastníkov nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda znáša svoje trovy konania sám. Zákon však z uvedenej zásady pripúšťa výnimky stanovené v § 53 až § 56 CMP. Materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania je obsiahnutý v § 55 CMP, avšak súd v takom prípade neaplikuje princíp náhrady trov konania z hľadiska úspechu v konaní. Zásada úspechu v konaní sa pri rozhodnutí o trovách konania

môže uplatniť len v konaní vo veciach určenia rodičovstva (§ 104 až 110 CMP) a v konaniach o veciach notárskych úschov (§ 333 až 359 CMP), avšak opäť len v prípade, ak to možno spravodlivo požadovať.

31. Vykonaným dokazovaním dospel súd k právnomu záveru pokiaľ ide o aplikáciu ust. § 55 CMP, že v danom prípade nezistil žiadne výnimočné okolnosti, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať niektorému z účastníkov konania náhradu vzniknutých trov konania. Z úpravy mimosporových konaní, ktoré sú ovládané vyšetrovacím princípom vyplýva, že u nich nie je možné hovoriť o úspechu alebo neúspechu niektorého účastníka v konaní, a preto ani plný úspech v konaní nemôže byť okolnosťou pre aplikáciu § 55 CMP, ktoré súd použije len vo výnimočných prípadoch. Zmyslom predmetného ustanovenia je totiž možnosť priznať náhradu trov konania ktorémukoľvek účastníkovi, ak to bude súd považovať vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu za spravodlivé. Podľa názoru súdu však otec svoj návrh na priznanie trov konania dostatočne neodôvodnil, nie to ešte okolnosťami, ktoré by spĺňali atribút výnimočnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.